

**Gerbiamieji miškininkystės įmonių vadovai,**

**Jau ne pirmu laišku kreipiamės į jus, dar kartą norėdami atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad miško kirtimas – vienas iš rizikingiausių darbų šalies ūkyje, kur kiekvieni metai būna paženklinėti skaudžiomis nelaimėmis darbe. Šie metai, kaip ir praėjusieji, paženklinėti mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų per dideliu skaičiumi. Per dar nepasibaigusius 2021 metus vien miškininkystės sektoriuje jau žuvo 2 darbuotojai, 3 buvo sunkiai sužaloti.**

Gruodžio 16 d. gavome pranešimą, kad pirminiais duomenimis, Molėtų r. atliekant miško kirtimo darbus, virstantis medis mirtinai sužalojo miške dirbusį vyrą.

Rugsėjo 1 d. Tauragės r. darbuotojas, užsilipęs ant kopėčių ir nenaudodamas apsaugos priemonių nuo kritimo iš aukščio, su motoriniu pjūkle 6,4 m aukštyje genėjo pakelės medžio šaką. Pjaunama šaka krisdama kliudė kopėčias, darbuotojas nukrito ir vėliau nuo patirtų sužalojimų mirė.

Sausio 19 d. Anykščių r. kertant mišką žuvo darbuotojas, ant kurio užkrito paliktas šalia pavojingai įkibęs medis.

Deja galima konstatuoti, kad darbuotojai, atliekantys miško kirtimo darbus, mirtinai traumuojami, kai nesilaikoma pačių elementariausių, atrodytų visiems žinomų reikalavimų, taikomų nuleidžiant įstrigusius medžius, nesilaikant saugaus atstumo tarp pjovėjų, asmenims patekus į nepažymėtas pavojingas zonas, taip pat kai darbų vadovai nekontroliuoja, kad pjovėjai ir pagalbiniai darbininkai laikytųsi saugos ir sveikatos reikalavimų.

Todėl primename – įstatymai nedviprasmiškai nurodo: darbdavys privalo sudaryti darbuotojams saugias ir sveikas sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais (Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 25 straipsnis) bei numatyti prevencines priemones, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo profesinės rizikos arba ji būtų kiek įmanoma mažesnė. Nepriklausomai nuo to, kokiais pagrindais įdarbinami miško kirtėjai, jiems turi būti sudarytos saugios ir sveikos darbo sąlygos visais su darbu susijusiais aspektais. Praradusiems profesinius įgūdžius būtų pravartu organizuoti papildomus mokymus. Ypač jauniems darbuotojams, arba tiems, kurie tik pradeda darbinę veiklą. Prieš organizuojant darbus darbų vadovai kartu su miško kirtėjais privalo įsitikinti darbo vietų saugumu, įvertinti tikėtiną medžių virtimo, šakų kritimo riziką.

Dar kartą atkreipiame dėmesį, kad darbdaviams privalomas įgyvendinti prevencijos priemonės, vykdant miško kirtimo darbus, nustato Miško darbų saugos taisyklės DT1 – 96, patvirtintos Lietuvos Respublikos miškų ūkio ministerijos 1996 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 208, Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2020 m. balandžio 2 d. įsakymo Nr. EV-90 „Dėl prevencijos priemonių organizuojant darbus, reikšmingiausiai sąlygojančius mirtinus ir sunkius nelaimingus atsitikimus darbe, taikymo 1.5 papunktyje nurodytos Darbuotojų saugos ir sveikatos metodinės rekomendacijos, vykdant miško darbus (<https://www.vdi.lt/AtmUploads/MiskoDarbai.pdf>), kurių imperatyvias nuostatas privaloma vykdyti.

Siekiant apsaugoti darbuotojus nuo galimų pavojų ir rizikos veiksnių miško kirtimo vietose rekomenduojame naudotis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos parengtomis ir jos internetiniame puslapyje paskelbtomis Miško darbų saugos rekomendacijomis (<https://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/Mi%C5%A1ko%20darb%C5%B3%20saugos%20rekomendacijos.pdf>), VDI internetinėje svetainėje [www.vdi.lt](http://www.vdi.lt) skelbiama informacija apie nelaimingų atsitikimų darbe prevencines priemones, siūlome kirtėjų žinių patikrinimams (priimant naujus darbuotojus, vykdant mokymą, instruktavimą, apklausiant kirtėjus po nelaimingo atsitikimo darbe) naudoti „Miško kirtėjo darbų saugos žinių lygio momentinės apklausos anketą“ (pridedama).

Norėtusi tikėtis ir linkėti, kad pateikiama informacija bus tinkamai įvertinta, ir Jūs būtinai imsitės priemonių, kad tokios nelaimės nesikartotų.

Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis  
darbo inspektorius

Jonas Gričius

**MIŠKO KIRTĖJO DARBŲ SAUGOS ŽINIŲ LYGIO MOMENTINĖS APKLAUSOS ANKETA**

Klausimai (pagal dažniausias nelaimių aplinkybes, priežastis), atsakymų variantai <b>Pastaba:</b> klausimai ir teisingi atsakymai atitinka reikalavimus, numatytus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės ir normatyviniuose teisės aktuose	Pažymėti 1 teisingą
<b>1. Kokio pagrindinio reikalavimo (atstumo tarp pjovėjų) reikia laikytis, kai biržėje dirba ne vienas medžių pjovėjas?</b> 1.1. Reikia laikytis ne mažesnio kaip 2,5 pjaunamo medžio aukščio atstumo 1.2. Reikia nuolat perspėti žodžiu kitą medžio pjovėją prieš virstant medžiui 1.3. Reikia būti matomam, t.y. dėvėti signalines liemenes ir būti su šalmu	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
<b>2. Kad galima būtų atsitraukti nuo pjaunamo medžio jam virstant, turi būti išvalyti atsitraukimo takai. Dirbant dviese turi būti du atsitraukimo takai. Atsitraukimo takų kryptis turi eiti 45 laipsnių kampu nuo priešingos medžio leidimui krypties. Koks turi būti atsitraukimo takų ilgis pjaunant iki 14 cm storio 1,3 m aukštyje medžius?</b> 2.1. Ne mažesnis kaip 3,5 m 2.2. Ne mažesnis kaip 5 m 2.3. Ne mažesnis kaip 4 m	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
<b>3. Užtūros storis yra likusi nenupjauta stiebo dalis, padedanti saugiai nulesti medį pageidaujama kryptimi. Koks turi būti užtūros storis, kad medis virstų statmenai išpjovai?</b> 3.1. Rekomenduojamas užtūros storis dešimtadalis medžio storio 3.2. Rekomenduojamas užtūros storis penktadalis medžio storio 3.3. Rekomenduojamas užtūros storis apie 10 cm	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
<b>4. Pavojinga zona (joje negali būti pašalinių asmenų), kai dirba vienas pjovėjas turi būti lygi ne mažiau kaip:</b> 4.1. Vienam medžio aukščio spinduliui 4.2. Dvigubam pjaunamo medžio aukščio spinduliui, bet ne mažiau kaip 10 m. 4.3. Trigubam pjaunamo medžio aukščio spinduliui	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
<b>5. Nuleidžiant įstrigusius medžius draudžiama:</b> 5.1. Pjauti medį, į kurį įstrigęs kitas (ar genėti šakas, į kurias atsirėmęs įstrigęs medis) 5.2. Lipti į įstrigusį medį arba į tą, į kurį atsirėmęs įstrigęs medis 5.3. Numušti įstrigusį medį kitu medžiu 5.4. Pjaustyti įstrigusio medžio kambį, pakirsti jo šaknis, kambį arba kelmą 5.5. Teisingi visi atsakymai	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>

6. Teisingų atsakymų skaičius

Jei atsakydami padarėte bent vieną klaidą, būtina atnaujinti žinias, antraip kyla grėsmė Jūsų sveikatai ir gyvybei

Jūsų pastebėjimai ir/ar pasiūlymai siekiant gerinti darbo sąlygas bei nelaimingų atsitikimų prevenciją: